

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/25/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200754
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200754.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky B. R., rod. H.j, nar. XX. C. XXXX, bytom R., proti odporčkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o odňatí invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sa/12/2016-43 zo dňa 29. júna 2017, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sa/12/2016-43 zo dňa 29. júna 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporckyne č. XXX XXX XXXX X z 23. februára 2016, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) odňala navrhovateľke od 04.04.2016 invalidný dôchodok, pretože podľa odborného posudku o invalidite zo dňa 09.02.2016 už nie invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Krajský súd v odôvodnení rozsudku s poukazom na relevantnú právnu úpravu uviedol, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou od 22.08.2014 so 45 % poklesom pracovnej schopnosti v súvislosti s výmenou pravého bedrového kĺbu a následnou dlhodobou rehabilitáciou. V rámci riadne určenej kontrolnej lekárskej prehliadky bol posudzovaný aktuálny zdravotný stav navrhovateľky posudkovým lekárom pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom vo Zvolene, ktorý v posudku z 09.02.2016 vychádzajúc z vlastného klinického vyšetrenia navrhovateľky a z ortopedického nálezu zo septembra 2015 skonštatoval, že od posledného posudzovania jej zdravotného stavu došlo k zlepšeniu, čomu zodpovedá 35 % pokles jej pracovnej schopnosti za rozhodujúce zdravotné postihnutie zaradené pod kap. XV, odd. G, pol. 44.1 prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Navrhovateľke bol preto odňatý invalidný dôchodok, s čím nesúhlasila, preto jej zdravotný stav posudzoval posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne, pracovisko v Banskej Bystrici, ktorý v posudku z 12.07.2016 dospel k rovnakému posudkovému záveru. V rámci preskúmvacieho súdneho konania navrhovateľka predložila ďalšie odborné lekárske nálezy z priebehu rokov 2016 - 2017, ktoré boli na žiadosť krajského súdu dodatočne posudkovo vyhodnotené posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne, pracovisko v Banskej Bystrici 20. júna 2017 bez zmeny posudkového stanoviska; posudkový lekár považoval priznaný 35 % pokles jej pracovnej schopnosti pre stav po vykonanej totálnej endoprotéze pravého bedrového kĺbu za správny.

Súd prvého stupňa po zhodnotení všetkých skutočností a relevantných zákonných ustanovení dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné. Mal za to, že posudkoví lekári prijali záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky na podklade odborných lekárskeho nálezov, ich posudkové stanoviská boli podrobne, vecne a logicky zdôvodnené. Krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by ich závery spochybnila, preto si ich osvojil a pri rozhodovaní z nich vychádzal. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 2501 ods.2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, pretože má za to, že súd sa dostatočne nevysporiadal s jej námietkami voči rozhodnutiu odporkyne, ani dostatočne nepreskúmal pravdivosť záverov posudkových lekárov a bral do úvahy iba názor odporkyne. Posudkový lekár pri odňatí invalidity neprihliadol na skutočnosť, že bola stále v liečbe ortopéda a neurológa. Ani operácia neprebehla bez komplikácií, došlo k vysokočeniu endoprotézy, čo bolo riešené pod celkovou narkózou. Ona ako vyučená predavačka mala fyzicky náročnú prácu a má teraz problém nájsť si prácu primeranú jej zdravotnému stavu, s minimálnym zaťažením kĺbu. Žiada preto, aby jej zdravotný stav posúdil nezávislý súdny znalec, ktorý by objektívne určil mieru jej zdravotného postihnutia. Svoje odvolanie doplnila podaním zo 16.08.2017, v ktorom uviedla, že od 21.08.2014 je nepretržite práceneschopná, čo preukazuje pripojenou fotokópiou PN, pričom túto skutočnosť nevzal do úvahy ani jeden posudkový lekár a nereagoval na ňu ani krajský súd. Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov a ktoré by spochybňovali alebo vyvrátili ich záver. Námietky o neúplnom a nesprávnom zistení jej zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto už nemá nárok na invalidný dôchodok. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne, pretože dospel k záveru o jeho vecnej správnosti a zákonnosti. Odvolací súd preto primárne preskúmal jeho rozhodnutie v medziach podaného odvolania, ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok. Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Odvolací súd teda posudzoval zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla o odňatí invalidného dôchodku navrhovateľke, pretože pri kontrolnej lekárskej prehliadke dňa 09.02.2016 dospel posudkový lekár k záveru, že po výmene bedrového kĺbu už nie je invalidná, pretože jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) je iba 35 % podľa zaradenia jej rozhodujúceho zdravotného postihnutia pod kapitolu XV, oddiel G, položka 44.1 prílohy č. 4 zákona, čo je dolná hranica rozpätia po vykonanej jednostrannej endoprotéze bedrového kĺbu (35 - 45 %). V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky ako poberateľky invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 22.08.2014 v súvislosti s totálnou endoprotézou bedrového kĺbu, bol opakovane posudzovaný posudkovými lekármi sociálneho poistenia, naposledy dňa 20.06.2017 na dožiadanie krajského súdu, so zhodným záverom o 35 % MPSVZČ pre stav po totálnej endoprotéze pravého bedrového kĺbu s dobrým funkčným výsledkom. Posudkový lekár v posudku uviedol, že ešte pri vyšetrení v 07/2016 popisuje ortopéd flexiu do 70

stupňov, ale už v 05/2017 je flexia 80 až 90 stupňov, čo svedčí o zlepšení funkcie po rehabilitačnej liečbe. Pri vyšetrení ortopédom v 05/2017 už nie je popísané ani skrátenie ľavej dolnej končatiny, ale dĺžka je hodnotená v norme. Iné ochorenie je posudkovo nezávažné, preto nezvyšuje MPSVZČ v zmysle § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení. Súd prvého stupňa vychádzajúc zo súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je zákonné a zdôraznil, že zdravotný stav navrhovateľky už neznižuje jej pracovnú schopnosť o viac ako 40 %, preto bol správne konštatovaný zánik jej invalidity. Súd nemá dostatok odborných vedomostí na posúdenie otázok medicínskeho charakteru, preto musí pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutí odporkyne vychádzať z lekárskeho správ, pri ktorých posudzuje najmä ich presvedčivosť a skutočnosť, ako sa vysporiadali s relevantnými námietkami účastníka. Dôkazy, ktoré sú podkladom pre rozhodnutia odporkyne musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení. Len taký posudok je možno považovať za presvedčivý a dostatočný, ktorý nevňuje pochybnosti o komplexnom zhodnotení zdravotného stavu žiadateľa o dávku, obsahuje logické úsudky a dôvody, ktoré viedli k záverom o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti zárobkovej činnosti, ako aj o závažnosti ostatných zdravotných postihnutí, a to vrátane ustálenia dátumu vzniku, resp. zániku invalidity. Túto podmienku nepovažuje odvolací súd v prejednávanej veci za splnenú. Navrhovateľka už v konaní pred krajským súdom uvádzala, že je stále práceneschopná (jej prednes je zachytený v zápisnici o pojednávaní konanom dňa 29.06.2017), čomu súd nevenoval žiadnu pozornosť a v odvolacom konaní predložila rovnopis Potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti vystaveného dňa 21.08.2014, z ktorého vyplýva, že jej pracovná neschopnosť pokračovala nepretržite najmenej do 24.08.2017, teda existovala aj v čase, keď posudkoví lekári posudzovali jej zdravotný stav. A hoci súčasťou každej lekárskej správy posudkového lekára sociálneho poistenia by mala byť hneď v úvode informácia o dočasnej pracovnej neschopnosti, v danej veci tento údaj nebol vyplnený ani na správe z 12.07.2016, ani 20.06.2017, dokonca ani na pôvodnej správe z 09.02.2016 a táto skutočnosť nebola zhodnotená ani v samotných posudkoch. I keď samozrejme ani dlhodobá práceneschopnosť nemusí ovplyvniť záver, že navrhovateľka už nie je invalidná, nemožno tento záver akceptovať bez toho, aby sa posudkový lekár k tejto skutočnosti v posudku o invalidite vyjadril. Vo svetle uvedeného preto treba považovať záver krajského súdu o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia odporkyne za predčasný. Odvolací súd preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.). V ďalšom konaní bude potrebné, aby krajský súd vo veci doplnil dokazovanie naznačeným smerom a o veci znova rozhodol. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p.). S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

